

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2023, în cauza penală privind-o pe

Galițchi Silvia XXXXXX, născută la xxxxx originară și domiciliată în xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 24.06.2019 – 29.11.2019;

26.11.2020 – 19.08.2021;

Instanța de apel: 23.01.2020 – 03.03.2020;

27.07.2020 – 04.11.2020;

08.09.2021 – 14.02.2023;

Instanța de recurs ordinar: 26.05.2020 – 30.06.2020

12.05.2023 – 21.06.2023.

Asupra recursului ordinar declarat, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central, Galițchi Silvia a fost recunoscut culpabilă de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 311 alin. (1) și art. 312 alin. (1) Cod penal și aplicată pedeapsa:

- în baza art. 311 alin. (1) Cod penal muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 180 ore;

- în baza art. 312 alin. (1) Cod penal muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 180 ore, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod Penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 ore, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirii să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. În fapt și drept, instanța de fond a stabilit că Galițchi Silvia la 21.02.2018, având scopul de a-l învinui pe Tașchinov Vasile de săvârșirea infracțiunii de violare de domiciliu, din motiv de răzbunare, a depus la Procuratura r. Edineț, fiind preîntâmpinată conform art. 311 Cod penal pentru denunțarea sau plângerea cu bună știință falsă, fapt confirmat prin semnătură din cererea depusă despre săvârșirea infracțiunii, știind cu certitudine că datele menționate de către aceasta nu corespund adevărului, o plângere, prin care a solicitat de la organele de poliție să atragă la răspundere în conformitate cu legislația în vigoare pe Tașchinov Vasile, care la finele lunii februarie 2017, fără permisiune a pătruns în gospodăria sa din Xxxxx, unde a împușcat câinele din arma de vânatoare, apoi a fugit.

Ca urmare, a fost pornit procesul penal nr. 20181400111 din 26.02.2018 în baza bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 Cod penal, iar prin ordonanța Adjunctul Procurorului Șef al Procuraturii r. Edineț 26.03.2018 s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale, fiind astfel afectată credibilitatea sistemului judiciar.

Tot ea, continuându-și acțiunile sale criminale, având scopul depunerii declarațiilor mincinoase din motive de răzbunare, în pofida faptului, că a fost preîntâmpinată în scris despre răspunderea penală ce poate surveni conform art. 312 Cod penal, în cazul depunerii declarațiilor cu bună știință false, la 27 februarie 2018, fiind audiată în calitate de parte vătămată, în cadrul procesului penal nr. 20181400111 din 26.02.2018 în incinta IP Edineț, din mun. Edineț, str. Ștefan Vodă, 5, a declarat că nu a văzut când Tașchinov Vasile a intrat în ogradă și a împușcat câinele adică a indicat date eronate, care au dus în eroare organul de urmărire penală, ce a dus prin urmare la refuzul în pornirea penale, pe motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunile inculpatei au fost încadrate în baza art. 311 alin. (1) Cod penal – *depunerea plângerii cu bună știință falsă despre săvârșirea unei infracțiuni, făcută unui organ sau unei persoane cu funcție de răspundere, care sânt în drept de a pornii urmărirea penală* și în baza art. 312 alin. (1) Cod penal – *declarația mincinoasă, adică prezentarea cu bună știință a declarației mincinoase de către partea vătămată în cadrul procesului penal.*

3. Împotriva sentinței, apel în termenul legal a declarat inculpata solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare deoarece concluzia expusă în sentință nu corespunde circumstanțelor reale ale cauzei, prin ce s-a ajuns la o soluție eronată de condamnare. Cele indicate în denunț, privind acțiunile ilicite a lui Tașchinov Vasile, și-au găsit confirmare în circumstanțele stabilite prin probe. De asemenea, este invalid de gradul III, deci, nu poate fi supusă pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 martie 2020 a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care Galițchi Silvia a fost achitată de învinuirile aduse în baza art. 311 alin. (1) și art. 312 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

4.1. Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a statuat că, conform rechizitoriul, Galițchi Silvia a fost învinuită de faptul că la 21.02.2018, având scopul de a-l învinui pe Tașchinov Vasile de săvârșirea infracțiunii de violare de domiciliu, din motiv de răzbunare, a depus la Procuratura r. Edineț, fiind preîntâmpinată conform art. 311 Cod penal pentru denunțarea sau plângerea cu bună știință falsă, fapt confirmat prin semnătură din cererea depusă despre săvârșirea infracțiunii, știind cu certitudine că

datele menționate de către aceasta nu corespund adevărului, o plângere, prin care a solicitat de la organele de poliție să atragă la răspundere în conformitate cu legislația în vigoare pe Tașchinov Vasile, care la finele lunii februarie 2017, fără permisiune a pătruns în gospodăria sa din Xxxxxx, unde a împușcat câinele din arma de vânătoare, apoi a fugit.

Ca urmare, a fost pornit procesul penal nr. 20181400111 din 26.02.2018 în baza bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 Cod penal, iar prin ordonanța Adjunctul Procurorului Șef al Procuraturii r. Edineț 26.03.2018 s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale, fiind astfel afectată credibilitatea sistemului judiciar.

Tot ea a fost învinuită că, continuându-și acțiunile sale criminale, având scopul depunerii declarațiilor mincinoase din motive de răzbunare, în pofida faptului, că a fost preîntâmpinată în scris despre răspunderea penală ce poate surveni conform art. 312 Cod penal, în cazul depunerii declarațiilor cu bună știință false, la 27 februarie 2018, fiind audiată în calitate de parte vătămată, în cadrul procesului penal nr. 20181400111 din 26.02.2018 în incinta IP Edineț, din mun. Edineț, str. Ștefan Vodă, 5, a declarat că nu a văzut când Tașchinov Vasile a intrat în ogradă și a împușcat câinele adică a indicat date eronate, care au dus în eroare organul de urmărire penală, ce a dus prin urmare la refuzul în pornirea penale, pe motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

5. Nefiind de acord cu decizia, recursuri ordinare au declarat procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena și partea vătămată Tașchinov Vasile.

5.1. Procurorul a criticat hotărârea pe faptul ilegalității și netemeinicieii, invocând că la adoptarea soluției, instanța de apel a admis eroarea prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și solicitând casarea deciziei și menținerea sentinței, apelul fiind greșit admis.

5.2. Partea vătămată, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5) și 6) Cod de procedură penală, prin recursul ordinar declarat solicită casarea hotărârii instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei.

6. Prin decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2020 au fost admise recursurile ordinare declarate, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 martie 2020 cu dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de recurs ordinar a indicat că eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală – *cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate* – nu și-a găsit confirmare.

Astfel, judecarea cauzei în primă instanță a avut loc cu participarea procurorului, inculpatei, părții vătămate și a apărătorilor acestora. Judecarea apelului inculpatei a avut loc în lipsa părții vătămate și a apărătorului acestuia. Cu toate acestea procedura citării legale a fost efectuată în volum deplin: părțile au fost citate în conformitate cu prevederile art. 235-242 Cod de procedură penală și avizele de recepție a citațiilor de către părți sunt anexate la materialele cauzei (f.d. 138-141).

Tot aici s-a menționat și că partea vătămată, invocând incidența cazului de casare prevăzut la pct. 5) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu l-a motivat în nici un mod.

Cu referire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea*

soluției este expusă neclar și a fost admisă o gravă eroare de fapt ce a afectat soluția – Colegiul a statuat că acesta și-a găsit confirmare și aceasta eroare de drept nu poate fi corectată de către instanța de recurs, impunându-se doar concluzia de rejudecare a cauzei penale de către instanța de apel, pe motiv că:

- nu poate fi preluată concluzia instanțelor ce judecă fondul cauzei, deoarece nu există o coroborare între probele aduse în susținerea învinuirilor și cele prezentate în favoarea achitării inculpatei, instanțele doar enunțând denumirea probelor fără a indica conținutul acestora și fără a le corobora între ele;

- instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe ce nu au fost verificate în ședința de și nu au fost consemnate în procesul-verbal;

- părțile deși nu au invocat la nici o etapă a procesului penal imparțialitatea membrilor completului ce a judecat cauza în primă instanță, la f.d. 19-21, este anexată încheierea Judecătoriei Edineț, sediul central, din 21 februarie 2017 potrivit căreia judecătorul Bîrsan Ghenadie a judecat în calitate de judecător de instrucție demersul privind autorizarea efectuării percheziției la domiciliu lui Tașchinov Vasile. Această probă a fost obiect de studiu în instanța de apel (f.d. 146), cu toate acestea instanța nu s-a expus asupra acesteia și nu a verificat, din oficiu dacă există legătură de cauzalitate și conexitate între cauza contravențională și cauza penală pentru a confirma sau infirma compatibilitatea/incompatibilitatea judecătorului de primă instanță.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2020 au fost admise apelurile, casată total sentința cu dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de judecată, în alt complet.

7.1. Rejudecând apelurile, instanța a statuat că speței îi este incident temeiul prevăzut de art. 415 alin. (3) Cod de procedură penală, compunerea primei instanțe fiind viciată.

În sensul celor concluzionate, instanța de apel a arătat că sentința a fost adoptată și pronunțată de către judecătorul Bîrsan Ghenadie, ultimul participând în calitate de judecător de instrucție la autorizarea petrecerii percheziției la domiciliul părții vătămate.

Prin urmare, la caz este întrunit temeiul prevăzut de art. 33 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, impunându-se soluția enunțată supra.

8. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul central, din 19 august 2021 Galițchi Silvia a fost achitată de învinuirile aduse în baza art. 311 alin. (1) și art. 312 alin. (1) Cod penal pe motiv că fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunilor incriminate.

8.1. Prima instanță a constatat că Galițchi Silvia a fost pusă sub învinuire pentru faptul că ea la 21 februarie 2018, având scopul de a-l învinui pe Tașchinov Vasile, locuitor al Xxxxxx, de săvârșirea infracțiunii de violare de domiciliu, din motiv de răzbunare, a depus o cerere la Procuratura raionului Edineț, fiind preîntâmpinată conform art. 311 Cod penal pentru denunțarea sau plângerea cu bună știință falsă, fapt confirmat prin semnătură din cererea depusă despre săvârșirea infracțiunii, știind cu certitudine că datele menționate de către aceasta nu corespund adevărului, a depus o plângere, prin care a solicitat de la organele de poliție să atragă la răspundere în conformitate cu legislația în vigoare pe Tașchinov Vasile, care la finele lunii februarie 2017, fără permisiune a pătruns în gospodăria sa din Xxxxxx, unde a împușcat câinele din arma de vânătoare apoi a fugit.

Aceste acțiuni ale Silviei Galițchi au fost încadrate, de către organul de urmărire penală, în baza art. 311 alin. (1) Cod penal – *denunțarea sau plângerea falsă, adică depunerea plângerii cu bună știință falsă despre săvârșirea unei infracțiuni, făcută unui*

organ sau unei persoane cu funcție de răspundere, care sunt în drept de a porni urmărirea penală.

Tot Galițchi Silvia, a fost pusă sub învinuire pentru faptul că ea, continuându-și acțiunile sale criminale, având scopul depunerii declarațiilor mincinoase din motive de răzbunare, în pofida faptului că, a fost preîntâmpinată în scris despre răspunderea penală ce poate surveni conform art. 312 Cod penal, în cazul depunerii declarațiilor cu bună știință false, la 27 februarie 2018, fiind audiată în calitate de parte vătămată, în cadrul procesului penal nr. 20181400111, din 26 februarie 2018 în incinta Inspectoratului de Poliție Edineț, str. Ștefan Vodă 5, a declarat că nu a văzut când Tașchinov Vasile a intrat în ogradă și a împușcat câinele adică, a indicat date eronate, care au dus în eroare organul de urmărire penală, ce a dus prin urmare la refuzul în pornirea urmăririi penale, pe motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Aceste acțiuni ale Silviei Galițchi au fost încadrate, de către organul de urmărire penală, în baza art. 312 alin. (1) Cod penal – *declarație mincinoasă, adică prezentarea cu bună știință a declarației mincinoase de către partea vătămată în cadrul procesului penal.*

9. Apeluri, în termen legal, au declarat procurorul Chistruga Vladimir și partea vătămată Tașchinov Vasile.

9.1. Procurorul prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Galițchi Silvia să fie declarată culpabilă de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 311 alin. (1) și art. 312 alin. (1) Cod penal cu liberarea acesteia de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În motivarea apelului s-a indicat că, prima instanță nu a dat apreciere fiecărei probe examinate și analizate de către acuzare din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

La caz, Galițchi Silvia, prin depunerea plângerii în privința lui Tașchinov V. și ulterior fiind interogată în calitate de parte vătămată, a comis anume infracțiunile de care este învinuită, și nu poate fi acceptat argumentul că scopul inculpatei nu a fost unul de a dezvălui circumstanțe fictive și care nu corespund adevărului, dar au fost descrise anumite învinuiri care și-au găsit confirmare parțială pe parcursul procesului respectiv, ultima dezvăluind împrejurări care au avut loc în modul pe care le-a perceput, fără a urmări scopul depunerii cu bună știință a unei plângeri false, dar și a declarațiilor mincinoase.

Faptul tragerii lui Tașchinov Vasile în baza art. 361 alin. (4) Cod contravențional nu o privează de răspundere penală pe Galițchi Silvia în baza art. 311 alin. (1) și art. 312 alin. (1) Cod penal, ea sesizând organele de drept asupra presupusei infracțiuni prevăzute de art. 179 Cod penal, faptă infracțională care nu sa adevărit a fi săvârșită de către Tașchinov Vasile.

Afirmația că lipsește probatoriu ce ar confirma intenția criminală a Silviei Galițchi este una nefondată, or la moment produce efecte juridice ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 26 martie 2018, ea căpătând autoritatea lucrului judecat și această probă coroborează cu declarațiile părții vătămate și materialele procesului penal nr. 2018140111. Având în vedere faptul că totalitatea probelor și actelor prezentate și administrate de partea acuzării confirmă învinuirea înaintată, instanța de fond nu lea

apreciat obiectiv în raport cu alte circumstanțe ale comiterii infracțiunilor, la emiterea sentinței.

Prin urmare, emiterea unei sentințe de achitare în privința Silviei Galițchi, instanța de judecată nu a dat o apreciere corectă a documentelor procesuale și probelor acuzării.

9.2. Partea vătămată Tașchinov Vasile prin apelul declarat a indicat că instanța de fond a dat prioritate doar declarațiilor inculpatei, în detrimentul declarațiilor sale. Nu a analizat baza probantă prezentă și solicită să fie reluată cercetarea judecătorească și audiați martorii Vicol Irina și Costaș Ion și inculpata Galițchii Silvia să fie recunoscută vinovată.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2023 au fost respinse ca nefondate apelurile și menținută sentința ca legală și întemeiată.

10.1. Instanța de apel în susținerea soluției adoptate a indicat că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, nefiind prezente temeuri de casare a sentinței.

În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate prin prisma utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege și în mod just a conchis asupra achitării Silviei Galițchi de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (1) și 312 alin.(1) Cod penal.

Împrejurările ce determină necesitatea achitării Silviei Galițchi au fost constatate prin totalitatea de probe prezentate de partea acuzării și apărării în cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, iar instanța de fond a ajuns corect și în mod justificat la concluzia că Galițchi Silvia, urmează a fi achitată, din motiv că, fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

La solicitarea părții acuzării a fost reluată cercetarea judecătorească, dispunându-se audierea nemijlocită a părții vătămate Tașchinov Vasile, martorilor Costaș Ion și Vicol Irina, a inculpatei Galițchi Silvia.

Astfel, fiind audiat *partea vătămată Tașchinov Vasile* a declarat că susține declarațiile făcute anterior. În urma denunțului fals, mătușa sa l-a învinuit că are armă, cea care a fost descoperită la 21 februarie. Nu a fost întocmit proces-verbal și nu a fost pedepsit pentru aceasta. Arma de foc o deținea ilegal. Hotărârea de refuz nu a fost contestată.

Consideră că inculpata este vinovată în cele ce i se incriminează.

Fiind audiat *martorul Vicol Irina* a declarat că fiind implicată în cadrul grupei operative a IP Edineț , undeva la finele lunii februarie 2017 a fost solicitată în Xxxxx, prin intermediul 112, de către Galițchi Silvia precum că persoane necunoscute ar fi omorât 2-3 câini, din câte ține minte. Deplasându-se la fața locului cu șoferul de echipaj, a depistat în drum în vecinătate de porțile Silviei Galițchi și Tașchinov Vasile 2-3 câini morți. A întocmit proces-verbal de cercetare la fața locului, a audiat pe Galițchii Silvia, dar nu l-a audiat Tașchinov Vasile, deoarece nu era acasă. Galițchii Silvia îl bănuia în comiterea faptei pe Tașchinov Vasile. Vizual nu a putut constata decesul câinilor. La materialele cauzei au fost anexate fotografiile. Materialele acumulate au fost predate la secția de gardă al IP Edineț. Nu cunoaște investigațiile mai departe și decizia pe cauză luată.

Galițchii Silvia în declarațiile sale numai bănuia, că fapta de omor a câinilor a fost făcută de către Tașchinov Vasile. La fața locului careva urme de sânge nu a găsit. Urme că s-a schimbat locul câinilor nu erau. Câinii au fost depistați pe câmpurile arabile, amplasate vis-a-vis de casele lui Galițchi Silvia și Tașchinov Vasile.

Fiind audiat *martorul Costaș Ion* a declarat că în februarie 2017 a găsit 3 câinii fără stăpâni, morți lângă gardul său. Nu cunoaște cauza morții. A pus câinii în peliculă pentru a-i duce la Tașchinov Vasile, care locuiește la 200 metri, ultimul urmând să-l ajute cu îngropatul acestora. Pe Vasile nu l-a găsit acasă și a lăsat câinii sub gard.

Când a revenit, câinii nu erau deja. Cu Tașchinov Vasile nu a discutat pe tema câinilor. Nu a auzit împușcături și câinii nu aveau semne de împușcături.

Fiind audiat *martorul Costaș Andrei* a declarat că susține declarațiile făcute anterior, concretizând că a văzut, în ograda surorii sale Galițchi Silvia, câini împușcați. În ogradă era sânge și câinii erau la 2 m de la prag.

Fiind audiată *inculpata Galițchi Silvia* a declarat că susține declarațiile făcute anterior și că Tașchinov Vasile a împușcat 3 câini vagabonzi și i-a adus la ea în ogradă.

Consideră Tașchinov Vasile era în stare de ebrietate, deoarece el se clătina când mergea. Între ea și partea vătămată există relații ostile. Tașchinov Vasile o tot amenința și a hotărât să depună plângere la poliție. Nu cunoaște dacă Poliția a luat hotărâre.

În ședința instanței de apel la solicitarea procurorului, la fel, au fost cercetate și următoarele probe: *procesul-verbal cu privire la constatarea infracțiunii din 07 mai 2019; cererea depusă de Tașchinov Vasile la 15 aprilie 2019; cererea depusă de Galițchi Silvia la 21 februarie 2018; procesul-verbal de recunoaștere în calitate de parte vătămată a Silviei Galițchi din 27 februarie 2018; procesul-verbal de audiere suplimentară a părții vătămate Galițchi Silvia din 27 februarie 2018; procesul-verbal cu privire la contravenție din 23 martie 2012; încheierea cu privire la examinarea materialului nr. 501 din 18 februarie 2017; ordonanță de refuz în pornirea urmăririi penale din 26 martie 2018 și scrisoarea de expediere a acesteia; procesul-verbal de percheziție din 22 februarie 2017, declarațiile depuse de către partea vătămată Tașchinov Vasile în instanța de fond, declarațiile martorilor Costaș Dima și Costaș Andrei depuse în instanța de fond.*

Verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor prezentate de către procuror și examinate de prima instanță, probelor cercetate suplimentar în instanța de apel, probelor scrise din dosar, instanța de apel a stabilit că nici una din probele enunțate supra nu au confirmat învinuirea înaintată Silviei Galițchi de comiterea infracțiunilor incriminate. Or, acuzarea, invocând ca fiind prezente în acțiunile inculpate elementele infracțiunii de denunțare falsă prin depunerea plângerii cu bună știință falsă despre săvârșirea unei infracțiuni, făcute unui organ sau unei persoane cu funcție de răspundere, care sunt în drept de a porni urmărirea penală și elementele infracțiunii de declarație mincinoasă prin prezentarea cu bună știință a declarației mincinoase de către partea vătămată în cadrul procesului penal nu a demonstrat existența în acțiunile ultimei a elementelor infracțiunilor incriminate.

Instanța de apel a arătat că declarațiile părții vătămate Tașchinov Vasile nu și-au găsit confirmare și că ele se infirmă prin declarațiile martorilor Costaș Andrei și Costaș Dima, ultimele coroborând și completând declarațiile făcute de inculpată în susținerea nevinovăției sale.

Prin urmare, declarațiile părții vătămate nu pot fi privite decât declarații depuse în vederea unei răzbunări pentru faptul, că a fost supus investigațiilor la plângerea depusă

de către Galițchi Silvia, dar nu reflectă starea reală, și nu denotă existența elementelor constitutive ale faptelor infracționale incriminate conform învinuirii înaintate lui Galițchi Silvia. Mai mult ca atât, s-a stabilit că de mai mult timp Galițchi Silvia și partea vătămată Tașchinov Vasile se află în relații ostile, între ei au existat conflicte, iar Tașchinov Vasile locuind în apropiere de inculpată deseori intră în ograda ultimei fără permisiune.

Reieșind din cele menționate, s-a conchis că în acțiunile Silviei Galițchi nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de denunțare falsă și declarații mincinoasă, partea acuzării nedemonstrând prin care acțiuni ale inculpatei s-a realizat acțiunea de depunere a plângerii cu bună știință falsă despre săvârșirea unei infracțiuni făcute unui organ sau unei persoane cu funcție de răspundere și prezentarea cu bună știință a declarației mincinoase de către partea vătămată în cadrul procesului penal.

În consecință, la cazul dedus judecății, prima instanță a conchis în mod just asupra necesității achitării Silviei Galițchi de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 311 alin. (1) și art. 312 alin. (1) Cod penal, pe motivul că faptele inculpatei nu întrunesc elementele infracțiunii.

11. Decizia instanței de apel este criticată de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, care invocând temeiul de drept prevăzut art. 427 de alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În sensul celor solicitate, recurentul menționează că în cazul depunerii plângeri sau denunțului, persoana nu este obligată de a dovedi săvârșirea infracțiunii pe care o denunță, doar că legea penală obligă la abținerea de la denunțarea calomnioasă, care se stabilește după adoptarea unei hotărâri de neconstatare a existenței faptei, indiferent de la ce organ de drept ea emană, iar în cauză, produce efecte juridice.

Astfel, Galițchi Silvia prin depunerea plângerii în privința lui Tașchinov Vasile și ulterior fiind interogată în calitate de parte vătămată, prin acțiunile sale intenționate a comis anume infracțiunile de care este învinuită, și nu poate fi acceptat argumentul instanței precum că scopul inculpatei nu a fost unul de a dezvălui circumstanțe fictive și care nu corespund adevărului. În cazul, în care ea nu cunoștea cu certitudine, cine a împușcat câini, urma să solicite organelor de drept, stabilirea în cadrul controlului efectuat a persoanelor, care au împușcat câini și tragerea lor la răspundere.

De asemenea, faptul tragerii la răspundere a lui Tașchinov Vasile în baza art. 361 alin. (4) Cod contravențional nu o privează de răspundere penală pe Galițchi Silvia în baza art. 311 alin. (1) și art. 312 alin. (1) Cod penal, ea sesizând organele de drept asupra presupusei infracțiuni prevăzute de art. 179 Cod penal, faptă infracțională care nu s-a adevărit a fi săvârșită de către Tașchinov Vasile.

Afirmația că lipsește probatoriu ce ar confirma intenția criminală a Silviei Galițchi este una nefondată, or la moment produce efecte juridice ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 26 martie 2018, ea căpătând autoritatea lucrului judecat și această probă coroborează cu declarațiile părții vătămate și materialele procesului penal nr. 2018140111.

12. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, nu a fost depusă referință.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele motive.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat, se întemeiază în drept pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Așadar, instanța de recurs la această etapă a procedurilor nu declanșează un control devolutiv asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu se expune repetat asupra aceluiași argumente care anterior au fost obiect de dispută în instanța de apel și asupra cărora aceasta s-a pronunțat prin decizie motivată. Or, obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la chestiuni de drept, iar rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și motivate corespunzător de titularul cererii de recurs.

În motivarea recursului, procurorul invocă prezența temeiului de casare a hotărârii contestate prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, arătând că instanța de apel a omis să se expună asupra tuturor argumentelor apelului.

La caz, Colegiul penal constată că temeiul la care se referă autorul recursului nu este aplicabil speței, iar hotărârea instanței de apel este în corespundere deplină cu prevederile art. 417 alin. (1) Cod de procedură penală, or ea cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelurilor părții acuzării, precum și motivele adoptării soluției respective, neconstatându-se fapte neconforme sau denaturate. Mai mult, nu există nici alte motive, neinvocate de recurent, care ar putea fi luate în considerare din oficiu, de natură să răstoarne soluția adoptată.

Astfel, soluția adoptată de instanțele ce judecă fondul cauzei se însușește pe deplin de către instanța de recurs, neimpunându-se reluare acesteia (hotărârea CtEDO *García Ruiz versus Spania*), or noțiunea de proces echitabil cere ca instanța care și-a motivat succint decizia, fie prin preluarea motivelor instanței inferioare, fie altfel, să examineze în mod real întrebările esențiale care i-au fost adresate (hotărârea CtEDO *Boldea versus România*).

În continuare, potrivit cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma

cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucît o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

Lecturînd materialele deduse judecării se constată că instanța de apel, judecînd apelurile, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate în prima instanță, cercetate suplimentar în instanța de apel și a noilor probe administrate la această etapă.

La fel, instanța de apel în partea descriptivă a hotărîrii a expus învinuirea pe baza căreia cauza în privința Silviei Galițchi a fost trimisă în judecată, a descris circumstanțele cauzei constatate și a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării cât și argumentele netemeinicii cererilor de apel.

Totodată, instanța de apel, pornind de la faptul că nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată (art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală), a făcut o analiză probatoriului administrat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității și în coroborare, respectînd întru totul prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Suplimentar la cele statuate de instanțele ce judecă fondul cauzei, Colegiul penal menționează că pentru a exista infracțiunea prevăzută de art. 311 Cod penal, este necesar ca denunțul să conțină o învinuire mincinoasă.

Caracterul mincinos al învinuirii derivă din împrejurarea că *fapta nu există* sau că *fapta nu a fost săvârșită de cel împotriva căruia se depune denunțul*, ceea ce în speță nu a avut loc, or, prin ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale la cererea Silviei Galițchi s-a dispus neînceperea urmăririi penale deoarece *fapta nu întrunește elementele infracțiunii* (f.d. 28-29, vol. I).

Mai mult, în baza celor relatate de Galițchi Silvia, organul de urmărire penală s-a autosesizat și Tașchinov Vasile a fost tras la răspundere contravențională în baza art. 361 Cod contravențional, iar aprecierea lipsei pericolului social al faptei nu poate fi imputată celui ce denunță.

Concomitent, pentru reținerea infracțiunii prevăzute de art. 311 Cod penal este obligatoriu ca făptuitorul să manifeste bună știință la săvârșirea infracțiunii, adică ultimul să cunoască cu certitudine că nu victima este cea care a comis infracțiunea, a cărei săvârșire o denunță și să urmărească învinuirea victimei.

Raportînd cele indicate supra la materialele cauzei, Colegiul statuează că acuzarea nu a prezentat nici o probă ce ar confirma că Galițchi Silvia a acționat cu bună știință la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 Cod penal și că a urmărit scopul învinuirii pe nedrept a unei persoane nevinovate.

De asemenea, inculpata are doar studii medii incomplete, iar cererea de sesizare a organului de urmărire penală conține termeni juridici, fiind puțin probabil că Galițchi Silvia să cunoască ce prevede art. 179 Cod penal, în situația în care dispoziția normei de drept nu a fost desfășurată în actul nominalizat.

În continuare, cu referire la învinuirea adusă în baza art. 312 alin. (1) Cod penal, Colegiul menționează că, criteriul după care se stabilește dacă o declarație este sau nu mincinoasă nu este acela al raportului în care se află cele declarate față de realitatea, aceasta deoarece persoanei i se cere să spună ce știe, iar nu care este adevărul. Simpla contradicție între ceea ce se afirmă și ceea ce a avut loc în realitate nu este un indiciu cert că a fost depusă o mărturie mincinoasă. Iată de ce, infracțiunea prevăzută de art. 312 alin. (1) Cod penal este săvârșită numai dacă, cunoscând realitatea, făptuitorul o denaturează în așa fel, încât relatările sale duc la crearea condițiilor pentru comiterea unei erori judiciare.

La caz asemenea circumstanțe nu au fost constatate, or așa cum a indicat și martorul Vicol Irina, Galițchi Silvia a declarat că îl bănuiește pe Tașchinov Vasile de implicate în anumite fapte, dar nu și că ar fi fost vinovat, iar potrivit ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale se indică la prezența faptei, care însă nu întrunește elementele infracțiunii.

În concluzie, argumentele titularului recursului sunt lipsite de temei juridic și suport probatoriu și se exclude afirmația de acționare din intenție a inculpatei și urmărirea scopului de învinuire pe nedrept cât și a depunerii declarațiilor intenționate false.

Raționamentele pe care se fundamentează soluția de inadmisibilitate a prezentului recurs, se bazează și pe aceea că, este inacceptabil faptul că pe calea recursului ordinar, se dorește să se ajungă la o nouă analiză a concluziei de nevinovăție (*atribuție exclusivă a instanțelor ce judecă cauza în fapt și drept*), instanța de recurs ordinar riscând a se transforma într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excedă scopul pentru care aceasta a fost creată, cu atât mai mult că, chestiunea de apreciere a probelor ține în exclusivitate de competența instanțelor ce judecă fondul cauzei.

Simpla posibilitate de a exista două puncte de vedere asupra unei chestiuni nu este un temei pentru reexaminare a cauzei în fond. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar când devine necesară ca urmare a unor circumstanțe ce au un caracter substanțial și obligatoriu, ceea ce la caz nu s-a dovedit (*hotărârea CtEDO Ryabikh versus Federația Rusia*).

În concluzie, hotărârea corespunde rigorilor legii, or în spiritul art. 6 CoEDO, motivarea unei hotărâri judecătorești are în mod deosebit scopul de a demonstra părții că a fost ascultată și astfel să contribuie la o mai bună acceptare a deciziei (*hotărârea Taxquet versus Belgia*), iar obligația instanțelor naționale de a-și motiva deciziile, nu poate fi înțeleasă ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, or numai întrebările cele mai importante pentru rezultatul procesului necesită un răspuns special în hotărâre (*hotărârea Van de Hurk versus Olanda*).

În urma celor expuse, Colegiul penal constată că în prezenta cauză nu se întvede eroarea de drept prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și ca urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată, instanța de apel la adoptarea soluției a examinat multilateral probele administrate și le-a dat o apreciere corectă, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

14. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2023, în cauza penală privind-o pe **Galițchi Silvia Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă și pronunțată integral la **27 iulie 2023**.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie